STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Semiotinė medijų analizė	

Anotacija
Kursu siekiama ugdyti studentų gebėjimus suprasti ir metodiškai interpretuoti medijas, medijuotos kultūros reiškinius bei produktus, pasitelkiant struktūralistines ir, konkrečiai, semiotines diskurso aprašymo bei analizės prieigas. Kurso metu pristatomos bendros sąvokos ir modeliai, padedantys suprasti, kaip nustatomi teksto, atvaizdo, garso ar judančio vaizdo formos ir turinio ryšiai, kaip funkcionuoja pasakojimo struktūra, mokoma metodiškai nagrinėti ir interpretuoti skirtingus reikšminius objektus: atvaizdus, filmus, muzikinius kūrinius, skaitmeninių medijų komunikacijos strategijas.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dėst. prakt. Dmitrij Gluščevskij	Filologijos fakultetas, Literatūros, kultūros ir vertimo tyrimų institutas, A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirma (BA)	Privalomas (Lietuvių filologija: kultūros ir medijų studijos) / Pasirenkamas (individualiosios studijos)

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Kontaktinis (auditorinis arba nuotolinis) ir savarankiškas darbas	pavasario semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):** nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	134	64	70

Dalyko (modulio) tikslas		
Kurse ugdomos studentų kompetencijos kritiškai vertinti bei analizuoti kultūros reiškinius, šiuolaikines kultūrines sąveikas, tradicines ir skaitmenines medijas, interpretuoti kūrybines praktikas ir jų produktus tarpdalykinėje perspektyvoje, kritiškai mąstyti ir kūrybiškai ieškoti keliamų klausimų sprendimų, savarankiškai mokytis bendradarbiaujant su dėstytojais bei bendrakursiais, atlikti nedidelės apimties semiotines analizes, pateikti ir dalykiškai svarstyti jų rezultatus, suprasti ir deramai vartoti semiotines sąvokas bei metodą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Kursą išklausę studentai:		
- susipažins su strūkturalistinės paradigmos prielaidomis, A. J. Greimo ir kitų autorių semiotikos teorijomis	probleminis dėstymas, teorinių tekstų nagrinėjimas, žodinių pristatymų ir rašto darbų rengimas bei svarstymas, diskusijos seminarų metu	darbas seminarų metu, savarankiškas darbas, egzamino rašto darbas
- įgis žinių apie medijų, medijuotos kultūros reiškinių bei produktų prasminę sąrangą, jos formavimosi,	probleminis dėstymas, teorinių tekstų nagrinėjimas, žodinių pristatymų ir rašto darbų rengimas	darbas seminarų metu, savarankiškas darbas, egzamino rašto darbas

supratimo ir veikimo kultūroje sąlygas	bei svarstymas, diskusijos seminarų metu	
- Įvaldys skirtingas semiotines prieigas ir mokės panaudoti jų atitinkamus analitinius įrankius savo tiriamuosiuose ir kūrybiniuose darbuose	probleminis dėstymas, teorinių tekstų nagrinėjimas, žodinių pristatymų ir rašto darbų rengimas bei svarstymas, diskusijos seminarų metu	darbas seminarų metu, savarankiškas darbas, egzamino rašto darbas

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	**Užduotys**
1. Struktūralistinio mąstymo tradicija: prielaidos, atstovai, problemos. Ženklo ir skirtumo sampratos.	6		2				**8**	**5**	Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais. Teorinio teksto skaitymas: R. Barthes, „Mitas šiandien“
2. Medijos samprata prancūzų ir amerikiečių semiotikoje. Intermedialumas ir intertekstualumas.	4						**4**		Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais.
3. Reikšmės problema A. J. Greimo semiotikoje. Reikšmės suvokimo sąlygos. Semiotinė Struktūros samprata. Diskurso lygmenys.	4						**4**	**5**	Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais. Praktinių analizių pavyzdžių pristatymas ir aptarimas
4. Vizualinės semiotikos objektai. Fotografijos apibrėžimas. Vaizdinio teksto segmentavimas, sandara ir skaitymo strategijos.	6		6				**12**	**10**	Įsisavinti paskaitų medžiagą. Teorinių tekstų skaitymas: Roland Barthes, „Fotografinis pranešimas“

									Saulius Žukas, „Saulės palydėjimas ant Palangos tilto“ Jean-Marie Floch, „IBM and Apple's logo-centrism“
5. Naratyvinė gramatika A. J. Greimo semiotikoje. Naratyvumo vieta ir funkcija skirtingose medijose.	4						**4**	**5**	Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais.
6. Kinas ir jo apibrėžimai. Kinematografinė kalba, jos elementai: kadras, laukas, planas, montažas.	6		2				**8**	**5**	Įsisavinti paskaitų medžiagą. Teorinio teksto skaitymas: Elsaesser Thomas, Hagener Malte, *Kino teorija: įvadas per juslių prizmę* (ištraukos)
7. Semiotinė kino analizė. Vaizdo ir garso santykis kine. Kinas ir naratyvumas. Diskursyvinės situacijos analizė; atlikėjų, laiko ir erdvės santykiai; naratyvinė schema.	8		8				**16**	**15**	Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais. Pasirinkto kūrinio grupinė analizė.
8. Struktūralizmas ir medijų kritika. Vartojimas kaip ženklų sistema. Socialinių santykių medijavimas.	4						**4**		Įsisavinti paskaitų medžiagą, susipažinti su nurodytais papildomais šaltiniais.
9. Kino teorija ir naujųjų medijų semiotika. Ekranas, sąsaja ir interaktyvumas. Kinas kaip naujųjų medijų analizės modelis. Duomenų bazės ir pasakojimo santykis.	2		2				**4**	**5**	Įsisavinti paskaitos medžiagą. Teorinio teksto skaitymas: Lev Manovich. *Naujųjų medijų kalba* (ištraukos)
Egzamino rašto darbo rengimas								**20**	
Iš viso	**44**		**20**				**64**	**70**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose ir paskaitose	20%	Semestras	Aktyvus dalyvavimas grupiniame darbe, susipažinimas su kurso literatūra, gebėjimas kelti probleminius klausimus ir orientuotis teorinėje medžiagoje
Kūrinio analizės arba teorinio teksto žodinis pristatymas ir aptarimas seminare	30%	Semestras	Gebėjimas atlikti korektišką pasirinkto objekto analizę, pateikiant rišlų ir skaidrų interpretacijos pristatymą, atpažinti pristatomo teksto konceptualinį branduolį, pagrindines problemas ir tikslus, gretinti juos su ankstesnių paskaitų ir seminarų medžiaga
Egzamino rašto darbas: kūrinio interpretacinė analizė. Rašto darbas gali pratęsti žodžiu pristatytą analizę	50%	Egzaminų sesija	Kurso teorinės medžiagos įsisavinimas, analitiniai ir mokslinio diskurso įvaldymo įgūdžiai, kūrybiškumas ir savarankiškumas keliant interpretacines hipotezes, gebėjimas tikslingai orientuoti atliekamą interpretaciją į jų pagrindimą Kuriant tekstus galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su generatyviniu dirbtiniu intelektu (GDI) principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires). Jeigu rašydamas (-a) rašto darbus studentas (-ė) naudojo GDI, tai pristatydamas (-a) rašto darbus, tekste privalo aiškiai nurodyti, kaip, kokiems tikslams GDI buvo naudotas. Vertindami rašto darbus, dėstytojai turi teisę žodžiu ir / arba raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo rašto darbų tekstų, negebant atsakyti į su pateiktais tekstais susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti parengtu nesąžiningai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Roland Barthes	1991	„Fotografinis pranešimas“	*Teksto malonumas*	Vaga
Roland Barthes	2020	„Fotografinis pranešimas“	Baltos lankos, Nr. 40	Baltos lankos
Saulius Žukas	2010	„Saulės palydėjimas and Palangos tilto“	*Teksto gilumas: semiotiniai etiudai*	Baltos lankos
Jean-Marie Floch	2001	„IBM and Apple's logo-centrism“	*Visual Identities*	Continuum
Giroud, J. C. Panier, Louis	1991	“Semiotika. Diskurso analizės teorija”	*Baltos* lankos, Nr. 1	Baltos lankos
Thomas Elsaesser, Malte Hagener	2021	Kino teorija: įvadas per juslių prizmę		Mintis
Lev Manovich	2009	Naujųjų medijų kalba		Mene
Irina Melnikova	2019	„Intermedialumas, intermodalumas ir semiotika“	Colloquia, Nr, 42, p. 84–112	Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Papildoma literatūra				
Terry Eagleton	2000	Įvadas į literatūros teoriją		Vilnius: Baltos lankos
Christian Metz	2000	Film language: a semiotics of the cinema		Chicago : The University of Chicago Press
Lars Elleström	2010	Media Borders, Multimodality and Intermediality		New York: Palgrave McMillan

Atnaujinta: 2026-11-09